

SELETUSKIRI

Eelnõule „Kuusalu valla 2022. aasta eelarve kinnitamine“

ÜLDPÕHIMÕTTED

Kuusalu valla 2022. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, millest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus
- Kuusalu valla eelarve koostamise, menetlemise ja täitmise kord
- Kuusalu valla arengukava 2012-2032
- Kuusalu valla eelarvestrateegia 2022-2025

Kuusalu valla 2022. a eelarve on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ning Kuusalu valla eelarve koostamise, menetlemise ja täitmise korras sätestatud detailsuses. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks, tekkepõhisena ning kinnitatakse volikogu määrusega, esitlusvaluutaks on euro. Tekkepõhises eelarves kavandatakse majandustehinguid vastavalt nende toimumisele sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud.

Eelarve koostamisel on aluseks võetud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses kehtestatud eelarve struktuur, millest tulenevalt on eelarve ülesehitus ja liigendus viieosaline:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused jooksvateks kuludeks, muud tegevustulud);
- põhitegevuse kulud (antavad toetused jooksvateks kuludeks, personalikulud, majandamiskulud, muud tegevuskulud);
- investeerimistegevus (põhivara müük ja soetus, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, finantstulud ja -kulud);
- finantseerimistegevus (kohustuste võtmine ja tasumine);
- likviidsete varade muutus (raha ja pangakontode saldo muutus).

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on **põhitegevuse tulem**. Mida suurem on põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeperioodi lõpu seisuga on null või positiivne. Kuusalu valla prognoositav põhitegevuse tulem aastaks 2022 on **1 097 109 eurot**.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulem miinus investeerimistegevus. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Kui eelarve tulem on positiivne, siis eelarve on ülejäägis; kui eelarve tulem on negatiivne, on eelarve puudujäägis..

Kuusalu valla prognoositav eelarve tulem aastaks 2022 on **-591 991 eurot**.

Kuusalu valla 2022. aasta eelarve projekti II lugemisele on sisse viidud rida muudatusettepanekuid. Nende tulemusena on põhitegevuse prognoositavaks tulemiks 359 764 eurot ja eelarve tulem – 1 422 453 eurot.

Kuusalu valla 2022. aasta koondeelarve

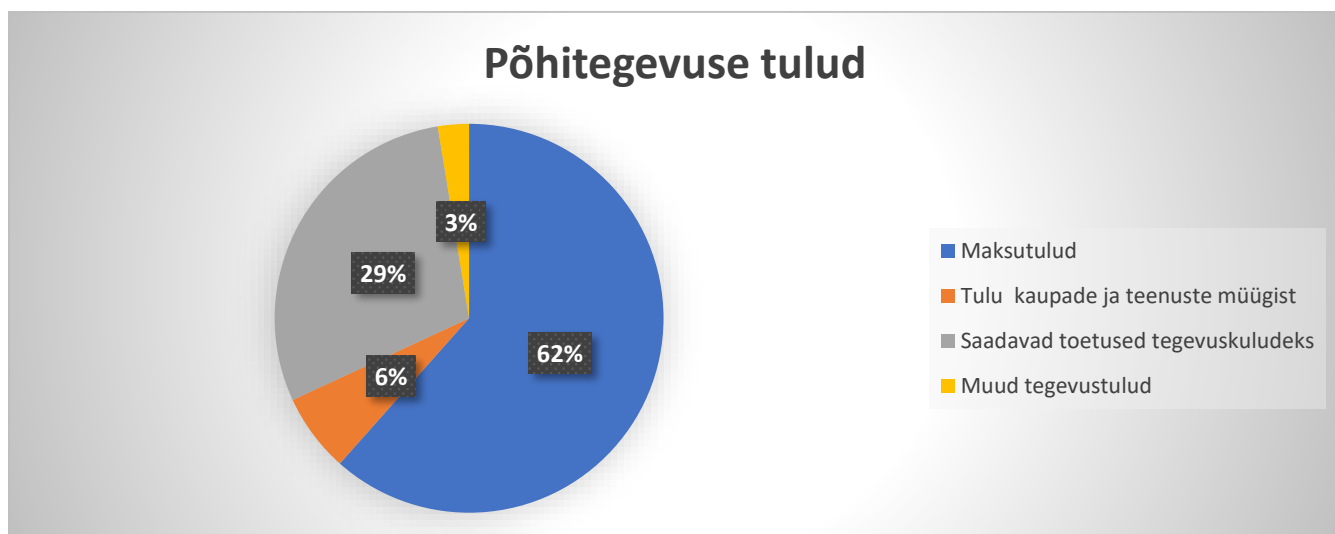
Kirje nimetus	2022. aasta eelarve- I lugemine	2022. aasta eelarve- II lugemine	Kokku
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	11 612 109	277 290	11 889 399
30 Maksutulud	7 150 000	200 000	7 350 000
3000 Füüsilise isiku tulumaks	6 800 000	200 000	7 000 000
3030 Maamaks	350 000	0	350 000
32 Tulud kaupade ja teenuste müügist	757 350	-15 000	742 350
320 Riigilõivud	27 000	0	27 000
3220 Laekumised haridusalasest tegevusest	521 550	0	521 550
3221 Laekumised kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	75 000	0	75 000
3222 Laekumised spordi tegevusest	115 000	-15 000	100 000
3225 Elamute ja korterite üüritulu	4 800	0	4 800
3233 Üüri- ja renditulud	14 000	0	14 000
35 Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 404 759	92 290	3 497 049
3500 Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	10 000	0	10 000
352 Saadud tegevustoetused	142 000	0	142 000
35200 Tasandusfond	531 433	85 630	617 063
35201 Toetusfond	2 721 326	6 660	2 727 986
38 Muud tegevustulud	300 000	0	300 000
3825 Tulud loodusressursside kasutamisest	300 000	0	300 000
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-10 515 000	-1 014 635	-11 529 635
4 Antavad toetused	-804 161	-9 360	-813 521
41 Sotsiaaltoetused	-315 722	-1 376	-317 098
45 Muud toetused tegevuskuludeks	-488 439	-7 984	-496 423
Muud tegevuskulud	-9 710 839	-1 005 275	-10 716 114
50 Personalikulud	-6 401 933	-392 167	-6 794 100
55 Majanduskulud	-3 233 906	-612 408	-3 846 314
6 Muud kulud (reservfond)	-75 000	-700	-75 700
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 097 109	-737 345	359 764
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 689 100	-93 117	-1 782 217
3502 Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	20 000	0	20 000
15 Põhivara soetus (-)	-1 565 000	-93 117	-1 658 117
4502 Põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine (-)	-40 000	0	-40 000
650 Finantskulud (-)	-104 100	0	-104 100
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK(+)/ PUUDUJÄÄK (-))	-591 991	-830 462	-1 422 453

FINANTSEERIMISTEGEVUS	230 000	135 000	365 000
208 Kohustuste võtmine (+)	890 000	0	890 000
258 Kohustuste tasumine (-)	-660 000	135 000	-525 000
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-361 991	-695 462	-1 057 453
1000 (+suurenemine, - vähenemine)	-361 991	-695 462	-1 057 453

PÕHITEGEVUSE TULUD

Kuusalu valla 2022. aasta eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud **11 612 109 eurot**. Võrreldes 2021. aasta eelarvega on planeeritud 2,28% suurenemist.

	2020. täitmine		2021. eelarve		2022. eelarve	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal
Maksutulud	6 744 084	58,55%	6 700 000	59,01%	7 150 000	61,57%
Tulu kaupade ja teenuste müügist	718 528	6,24%	738 952	6,51%	757 350	6,52%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 810 552	33,08%	3 614 127	31,83%	3 404 759	29,32%
Muud tegevustulud	245 819	2,13%	300 000	2,64%	300 000	2,58%
Põhitegevuse tulud kokku	11 518 983		11 353 079		11 612 109	

2022. aasta eelarve II lugemine:

	2021 eelarve	2022 eelarve	2022 eelarve	2022 eelarve
	täitmine	I lugemine	II lugemine	kokku
Maksutulud	7 017 415	7 150 000	200 000	7 350 000
Tulu kaupade ja teenuste müügist	675 752	757 350	-15 000	742 350
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 846 169	3 404 759	92 290	3 497 049
Muud tegevustulud	333 665	300 000	0	300 000
Põhitegevuse tulud kokku	11 873 001	11 612 109	277 290	11 889 399

Maksutulud

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 61,57%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust ja maamaksust. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid **7 150 000 eurot**. Maksutulude kasv võrreldes 2021. aasta eelarvega on 6,72%.

Suurima osatähtsusega valla eelarve põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku **tulumaks**.

Üksikisiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna KOV-le. Riigieelarve eelnõu kohaselt eraldatakse 2022. aastal KOVidele laekunud üksikisiku maksustatavast tulust 11,96%.

Tulumaksu laekumine 2021. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2018	5 711 322	8,07%
2019	6 192 502	8,43%
2020	6 393 573	3,24%
2021. eelarve	6 350 000	-0,68%
2021. eelarve täitmine	6 667 382	4,28%

Kuusalu valla 2022. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks prognoositud **6 800 000 eurot**. 2021. aasta eelarves on tulumaksu laekumine 6 350 000 eurot. Septembrikuu seisuga on tulumaksu ülelaekumist ligi 160 000 eurot ja 2021. aasta eeldatavaks tulumaksu laekumiseks 6 500 000 eurot. Arvestades 2021. aasta eelarve eeldatavat täitmist on suurendatud tulumaksu laekumist 2022. aastal 4,62%.

Võrreldes 2022. aasta strateegiaga on tulumaksu laekumist suurendatud 150 000 eurot, mis on suunatud antavate toetuste (34 161 eurot), personalikulude (41 933 eurot) ja majandamiskulude (73 906 eurot) katteks.

2022. aasta eelarve projekti II lugemisele on tehtud muudatus tulumaksu loodetava laekumise osas. Laekumist on suurendatud 200 000 eurot, arvestades 2021. aasta eelarve eeldatavat täitmist.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2018	348 740	-1,96%
2019	354 069	1,53%
2020	350 511	-1,00%
2021. eelarve	350 000	-0,15%

2022. aasta eelarvesse on maamaksu planeeritud 350 000 eurot.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 6,52%, kokku on planeeritud laekumisi **757 350 eurot**.

Tulude laekumine kaupade ja teenuste müügist 2021. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eur	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2018	683 360	4,26%
2019	788 458	15,38%
2020	718 528	-8,87%
2021. eelarve	738 952	2,84%
2021. eelarve täitmine	674 752	-6,09%

Tulude suurenemine võrreldes 2021. aasta eelarvega 2,49%.

Tulud kaupade ja teenuste müügist tululiikide lõikes:

	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Riigilõivud	29 661	26 000	27 000
Tulud haridusalasest tegevusest	413 271	511 000	521 550
Tulud kultuuritegevusest	68 844	75 000	75 000
Tulud spordiasutustelt	80 009	75 000	115 000
Tulud sotsiaalasutustelt	101 725	29 452	0
Muud laekumised	6 761	0	0
Elamute ja korterite üüritulu	4 916	2 500	4 800
Üüri- ja renditulud	13 341	20 000	14 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	718 528	738 952	757 350

2022. aasta eelarve projekti II lugemisega on tulusid vähendatud 15 000 eurot. Tulud kaupade ja teenuste müügist tululiikide lõikes:

	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Riigilõivud	26 085	27 000	0	27 000
Tulud haridusalasest tegevusest	440 287	521 550	0	521 550
Tulud kultuuritegevusest	66 056	75 000	0	75 000
Tulud spordiasutustelt	51 513	115 000	-15 000	100 000
Tulud sotsiaalasutustelt	61 525	0	0	0
Muud laekumised	67	0	0	0
Elamute ja korterite üüritulu	6 052	4 800	0	4 800
Üüri- ja renditulud	23 167	14 000	0	14 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku	674 752	757 350	-15 000	742 350

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised on laekumised ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest **27 000 eurot**, kasv võrreldes 2021. aastaga 3,85%.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldavad lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse õppekulude ja toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid koolide ja lasteaedade kohamaksusid ning koolide toiduraha (personal ja pikkpäev).

Kuusalu vald kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega.

Üldhariduskoolidele kehtestab riik kohamaksumuse piirmäära.

Kuusalu valla koolieelsete lasteasutuste tulud on planeeritud lasteaedade poolt esitatud tulude prognoosist, mis on lähtunud laste arvust, kehtivast õppe- ja kohatasust ning toitlustuskulude katmisest.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest **521 500 eurot**. Kasv võrreldes 2021. aastaga on 2,06%.

Tulud kultuurialasest tegevusest sisaldavad lastevanemate tasu huvialakooli õppekulude katmiseks, teistelt omavalitsustelt laekuvat huvialakooli kohamaksu ja muuseumi tasulisi teenuseid.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu kultuurialasest tegevusest **75 000 eurot**.

Tulud spordiasutustelt on Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse piletitulu **115 000 eurot**, kasv võrreldes 2021. aastaga on 53,33%. 2022. aastaks on prognoositud spordikeskuse aktiivsemat kasutamist ja tulude taastumist.

Eelarve projekti II lugemisega on spordikeskuse piletitulu vähendatud 15 000 eurot.

Tulu sotsiaalasutuste majandustegevusest ei ole 2022. aasta eelarves arvestatud. Sotsiaalkindlustusametilt saadav üldhooldusteenuse kulude hüvitamine arvestatakse vajadusel lisaelarvega.

Elamute ja korterite üüritulu on planeeritud 2022. aastal eelarvesse **4 800 eurot**. Kasv võrreldes 2021. aasta eelarvega on 92%. Valla sotsiaalpinnad ja korterid on enamuses välja üüritud ja üüritulude laekumine on suurenenud.

Üüri ja rendi tulu on planeeritud 2022. aasta eelarvesse **14 000 eurot**. Toetatud Elamise Teenuse maja on 2021. aastal antud üle Kuusalu Hooela MTÜ-le ja üüritulud valda ei laeku. Seetõttu on võrreldes 2021. aasta eelarvega tulude prognoos vähenenud 70%.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetuseid tegevuskuludeks on planeeritud Kuusalu valla 2022. aasta eelarvesse **3 404 759 eurot**. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludeks 29,32%.

	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Sihtotstarbelised toetused	120 014	138 548	10 000
Saadud tegevustoetus	168 161	142 000	142 000
Tasandusfond	388 306	531 433	531 433
Toetusfond	3 134 071	2 802 146	2 721 326
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	3 810 552	3 614 127	3 404 759

Toetuseid tegevuskuludeks on Kuusalu valla 2022. aasta eelarve projekti II lugemisega lisatud **92 290 eurot:**

- tasandusfondi on suurendatud 85 630 eurot,
- hariduskulude toetus 65 702 eurot,
- koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus 2 542 eurot,
- noorte huvitegevuse toetus -33 406 eurot,
- toimetulekutoetuse maksmise hüvitis -23 779 eurot,
- raske ja sügava puudega laste lastehoiuteenuse toetus -2 310 eurot,
- asendus- ja järelhooldusteenuse toetus -1 508 eurot,
- rahvastikutoimingute hüvitis -19 eurot,
- matusetootus -403 eurot,
- kohalike teede hoiumatuse toetus -159 eurot.

	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Sihtotstarbelised toetused	370 429	10 000	0	10 000
Saadud tegevustoetus	142 161	142 000	0	142 000
Tasandusfond	531 433	531 433	85 630	617 063
Toetusfond	2 802 146	2 721 326	6 660	2 727 986
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	3 846 169	3 404 759	92 290	3 497 049

Sihtotstarbelised toetused on 2022. aastal planeeritud toetus Harju Maakonnaraamatukogult Kuusalu Valla Keskraamatukogule 10 000 eurot.

Saadud tegevustoetus on 2022. aastal planeeritud toetus Kaitseministeeriumilt 142 000 eurot.

Tasandusfondi vahendid ei ole sihtotstarbelised ja sisaldavad muuhulgas ka toetusi jäätmehoolduse arendamiseks ning sotsiaaltoetuste ja- teenuste osutamise korraldamiseks ja kaevandamisõiguse tasude muutmise kompensatsiooniks.

Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks:

- hariduskulude toetus (õpetajate palgad, koolitus, õpikud ja õppevahendid, juhtimiskulud, koolilõuna)
- koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus
- noorte huvitegevuse toetus
- toimetulekutoetuse maksmise hüvitis
- raske ja sügava puudega laste lastehoiuteenuse toetus
- asendus- ja järelhooldusteenuse toetus
- rahvastikutoimingute hüvitis
- matusetootus
- kohalike teede hoiumatuse toetus

2022. aasta eelarvesse on planeeritud vahendeid toetusfondist **2 721 326** eurot. Riigi rahastuse muutumisel (suurenemisel) saab summad korrigeerida lisaelarvega.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi tulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu ja laekumised vee erikasutusest.

	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Kaevandamisõiguse tasu	228 529	285 000	285 000
Vee erikasutustasu	12 523	15 000	15 000
Muud tegevustulud kokku	241 052	300 000	300 000

Muid tegevustulusid on planeeritud 2022. aastaks kokku **300 000 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 2,58% sh. **kaevandamisõiguse tasu 285 000 eurot** ja **tasu vee erikasutusest 15 000 eurot**.

Kaevandamistasu laekumine 2021. aastal ja sellele eelneval kolmel aastal:

Aasta	Laekumine eurodes	Muutus võrreldes eelmise aastaga
2018	445 080	-31,40%
2019	116 766	-73,77%
2020	228 529	95,72%
2021. eelarve	285 000	24,71%
2021. eelarve täitmine	333 665	46,01%

PÕHITEGEVUSE KULUD

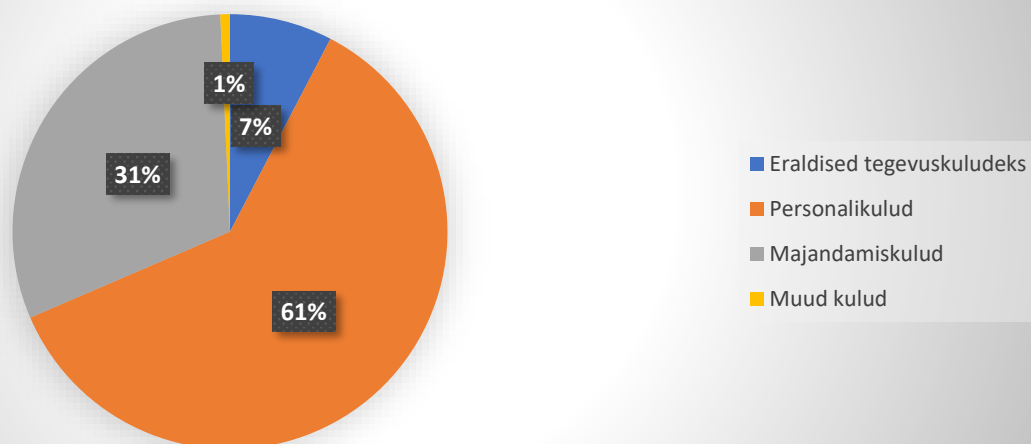
Kuusalu valla 2022. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud **10 515 000 eurot**.

Kulud jagunevad majandusliku sisu ja tegevusvaldkondade (tegevusalade) lõikes. Põhitegevuse kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ja tasutud laenuintressid – neid kululiike arvestatakse eelarve investeerimistegevuse osas.

	2020. täitmine		2021. eelarve		2022. eelarve	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal
Eraldised tegevuskuludeks	661 712	6,55%	774 947	7,07%	804 161	7,65%
Personalikulud	6 384 061	63,16%	6 402 862	58,41%	6 401 933	60,88%
Majandamiskulud	3 052 129	30,20%	3 727 127	34,00%	3 233 906	30,76%
Muud kulud	9 522	0,09%	56 636	0,52%	75 000	0,71%
Põhitegevuse kulud kokku	10 107 424		10 961 572		10 515 000	

Põhitegevuse kulud

2022. aasta eelarve projekti II lugemisel on põhitegevuse kulusid suurendatud 1 014 635 eurot.

	2021 eelarve	2022 eelarve	2022 eelarve	2022 eelarve
	tekkepõhine	I lugemine	II lugemiseks	kokku
Eraldised tegevuskuludeks	695 580	804 161	9 360	813 521
Personalikulud	6 204 012	6 401 933	392 167	6 794 100
Majandamiskulud	3 683 984	3 233 906	612 408	3 846 314
Muud kulud	8 636	75 000	700	75 700
Põhitegevuse kulud kokku	10 592 212	10 515 000	1 014 635	11 529 635

Antavad toetused ja eraldised on planeeritud 2022. aasta eelarves **804 161 eurot**, võrreldes 2022. aasta strateegiaga on eelarve suurenenud 34 161 eurot. Suurendatud on ühekordsete toetuste, sotsiaaltoetuste ja konkursiürituste eelarveid ning kalmistute ja rahvamajade halduskulusid.

- sotsiaal 345 210 eurot,
- haridus 131 706 eurot,
- vabaaeg, kultuuri ja religioon 216 900 eurot,
- elamu- ja kommunaalmajandus 46 845 eurot,
- keskkonnakaitse 8 500 eurot,
- majandus 4 500 eurot,
- avalik kord ja julgeolek 20 000 eurot,
- üldised valitsussektori teenused 30 500 eurot.

Eelarve projekti II lugemisega suurenesid antavad toetused kokku 9 360 eurot.

- sotsiaal +17 176 eurot,
- haridus -33 406 eurot,
- vabaaeg, kultuuri ja religioon +19 650 eurot,
- elamu- ja kommunaalmajandus + 2 000 eurot,

- keskkonnakaitse + 1 940 eurot,
- avalik kord ja julgeolek + 1 000 eurot,
- üldised valitsussektori teenused + 1 000 eurot.

Personalikulud moodustavad Kuusalu valla põhitegevuse kuludest suurima osa. 2022. aasta eelarves on personalikuludeks planeeritud **6 401 933 eurot**. Võrreldes 2022. aasta eelarvestrateegiaga suurenesid personalikulud 41 933 eurot alampalga planeeritava tõusu ja asutuste struktuurimuudatuste tõttu. Üldhariduskoolide õpetajate eeldatav palgatõus 2022. aastal lisandub eelarve menetluse käigus või lisaelarvega, samuti muud õpetajate palgaga võrdsustatavad töötasud.

Eelarve projekti II lugemisega on personalikuludele lisatud 2022. aasta üldhariduskoolide õpetajate palgatõus ning muud õpetajate palgaga võrdsustatavad töötasud. Lisaks on eelarvesse planeeritud teiste töötajate palgatõus ~ 7,3% alates 01.04.2022.a.

Majandamiskuludeks on 2022. eelarves planeeritud **3 233 906 eurot**, mis võrreldes 2022. aasta eelarvestrateegiaga suurenesid 73 906 eurot. Suurenemine on tingitud vahendite lisamisest elektri ja gaasikütte katteks. Eelarve vahendeid on lisatud ka õpilasliinidele, turismi arendamisele ning muudele sotsiaalhoolekandeasutustele.

2022. aasta majandamiskulud on võrreldes 2021. aastaga väiksemad 15,25%. 2021. aasta eelarve sisaldab laekunud sihtotstarbelisi toetusi majanduskulude katteks. 2022. aastal lülitatakse saadavad sihtrahad eelarvesse aasta jooksul.

Eelarve projekti II lugemisega on majandamiskulusid juurde planeeritud 612 408 eurot:

- küttekuludeks 130 000 eurot,
- elektrikuludeks 128 250 eurot,
- avalike alade korrashoiuks 100 000 eurot,
- muudeks majanduskuludeks 109 151 eurot (sh. taotluste alusel 89 460 eurot),
- 2021.a. jääk lõpetamata lepingulisteks töödeks ja projektirahadeks 145 007 eurot.

Muud kulud 2022. aasta eelarves on planeeritud **75 000 eurot** valla reservfondiks.

Eelarve projekti II lugemisega on lisatud muudele kuludele 700 eurot riigilõivude tasumiseks.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- põhivara soetus
- põhivara müük
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine
- finantstulud
- finantskulud

Planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on kulu summas **1 689 100 eurot**.

Eelarve projekti II lugemisega on investeerimistegevuse tulemiks kulu summas 1 782 217 eurot.

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on 2022. aasta eelarves planeeritud kokku **20 000 eurot**:

- Hajaasustuse programmi toetus 20 000 eurot

Eelarvestrateegias planeeritud **osaluste ost** 200 000 eur ei ole eelarvesse arvestatud. Kuusalu Soojus OÜ esitas rahastustaotluse Keskkonnainvesteeringute Keskusele Leesi piirkonna veevarustuse parendamiseks. Taotlus ei saanud positiivset otsust.

Põhivara soetuseks on eelarves planeeritud **1 565 000 eurot**. Investeerimisobjektid on järgmised:

- valla teede investeeringud 250 000 eurot
- valla üldplaneeringu koostamine 30 000 eurot
- jäätmejaama arendamine 20 000 eurot
- tänavavalgustuse investeeringud 25 000 eurot
- Kuusalu Tervisekeskuse elektrivarustuse korrastamine 35 000 eurot
- laste mänguväljakute rajamine 15 000 eurot
- Kolga Lasteaia katuse renoveerimine 100 000 eurot
- Kolga Kooli ruumide renoveerimine 77 000 eurot
- Kuusalu Keskkooli ümberehitus ja inventari soetus 1 013 000 eurot.

Eelarve projekti II lugemisega on põhivara soetuseks eelarvesse juurde planeeritud **93 117 eurot**. Investeerimisobjektid on järgmised:

- Salmistu sadama ehituse 2021. aasta jääk 2 760 eurot
- Valla üldplaneeringu koostamise 2021. aasta jääk 15 715 eurot
- Kuusalu Keskkooli ehituse 2021. aasta jääk 16 642 eurot
- Kuusalu Lasteaiale ronimislinnakute soetuseks 17 000 eurot
- Vihasoo Lasteaed-Algkoolile teede korrastamiseks 25 000 eurot
- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse Skatepargi katte vahetuseks 16 000 eurot

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine on 2022. aasta eelarves planeeritud **40 000 eurot**:

- Hajaasustuse programmi toetus (saadav toetus 20 000 eurot ja valla osalus 20 000 eurot).

Finantskuludena on 2022. aasta eelarves planeeritud laenuintresside tasumine summas **104 100 eurot**.

		2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
017001	Haridusasutuste laenud	31 406	76 500	94 000
017002	Majanduslaenud	8 275	9 000	8 100
018001	KIK-laen	1 759	2 500	2 000
		41 440	88 000	104 100

Haridusasutuste laenud

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse laenu intressid 30 000 eurot
- lasteaedade ja investeeringute katteks võetud laenu intressid 1 200 eurot
- Kuusalu KK ja Salmistu sadama laenu intressid 62 800 eurot

Majanduslaenud

- Kiiu mõisa renoveerimiseks võetud laenu intressid 8 000 eurot
- rajamasiinate kapitalirendi intressid 100 eurot

KIK-i laenu intressid 2 000 eurot.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevus jaguneb järgmisteks osadeks:

- kohustuste võtmine
- kohustuste tasumine

Kohustuste võtmise all on planeeritud **890 000 euro** ulatuses laenu võtmine ning kohustiste tasumise all kajastatakse laenude tagasimakseid summas **660 000 eurot**.

		2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
017001	Haridusasutuste laenud	148 800	325 000	545 470
017002	Majanduslaenud	90 149	91 00	91 000
018001	KIK-laen	23 530	25 000	23 530
		262 479	441 000	660 000

Eelarve projekti II lugemisega on vähendatud vastavalt maksegraafikutele haridusasutuste laenude tagasimakseid 135 000 eurot.

	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Haridusasutuste laenud	253 584	545 470	-135 000	410 470
Majanduslaenud	90 240	91 000	0	91 000
KIK-laen	23 530	23 530	0	23 530
	367 354	660 000	-135 000	525 000

Haridusasutuste laenud

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse kapitalirent Steniard OÜ-le on refinantseeritud alates 15.novembrist 2019 Swedbanki laenuks. Laenuleping lõpeb 15.10.2038.a. 2022. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 121 000 eurot.
- Kuusalu valla lasteaedade ja investeringute katteks on 2014. aastal võetud laen Sampo pangast. 2019. aastal on laen vormistatud LHV Pank AS-ile ja laenuleping lõpeb 15.07.2024.a. 2022. aastal on laenu tagasimakseteks arvestatud 34 000 eurot.
- Kuusalu Keskkooli algklasside maja ja Salmistu sadama ehitamiseks võetud laenu tagasimaksed on 390 470 eurot. Laenu on võetud SEB Pank AS-ilt 2021. aastal 4 500 000 ja 2022. aastal on kavas laenu juurde võtta 890 000 eurot Kuusalu Keskkooli algklasside maja ehituse lõpetamiseks ning sisseseade ja mööbli ostu finantseerimiseks. Laenuleping lõpeb 15.07.2030.a.

Kuusalu Keskkooli algklasside maja ja Salmistu sadama ehitamiseks on sõlmitud 04.08.2020.a. laenuleping summale 4 900 000 eurole. 2021. aastal on laenu välja võetud 4 500 000 eurot ja 2022. aasta jaanuaris 400 000 eurot.

Laenulepingu lisa on sõlmitud 03.11.2021.a. AS SEB Pangaga summale 490 000 eurot (Kuusalu Keskkooli algklasside maja sisseseade ja mööbli ostmiseks) ja laenu on välja võetud 2022. aasta jaanuaris.

Laenuleping lõpeb 15.07.2030.a. Laenu tagasimaksed aastal 2022 on vastavalt maksegraafikule 255 470 eurot.

Majanduslaenud

- Kiiu mõisa renoveerimiseks on 2018. aastal võetud laenu 800 000 eurot Swedbankist. Laenuleping lõpeb 30.11.2027.a. 2022. aastal on laenu tagasimaksedeks arvestatud 85 000 eurot.
- rajamaside soetuseks on 2017. aastal sõlmitud kapitalirendileping Danske pangast summas 33 000 eurot. 2019. aastal on laenu vormistatud LHV Pank AS-ile ja leping lõpeb 25.12.2022.a. 2022. aastal on kapitalirendi tagasimaksedeks arvestatud 6 000 eurot.

KIK-laenu

- SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt on 2013. aastal võetud laenu Kuusalu Soojus OÜ projekti „Kuusalu valla Kuusalu, Kiiu ja Kolga alevike kanalisatsioonisüsteemide kaasajastamine“ rahastamiseks 400 000 eurot tähtajaga 20 aastat. 2022. aastal on laenu tagasimaksedeks arvestatud 23 530 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku omavalitsuse üksuse osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.

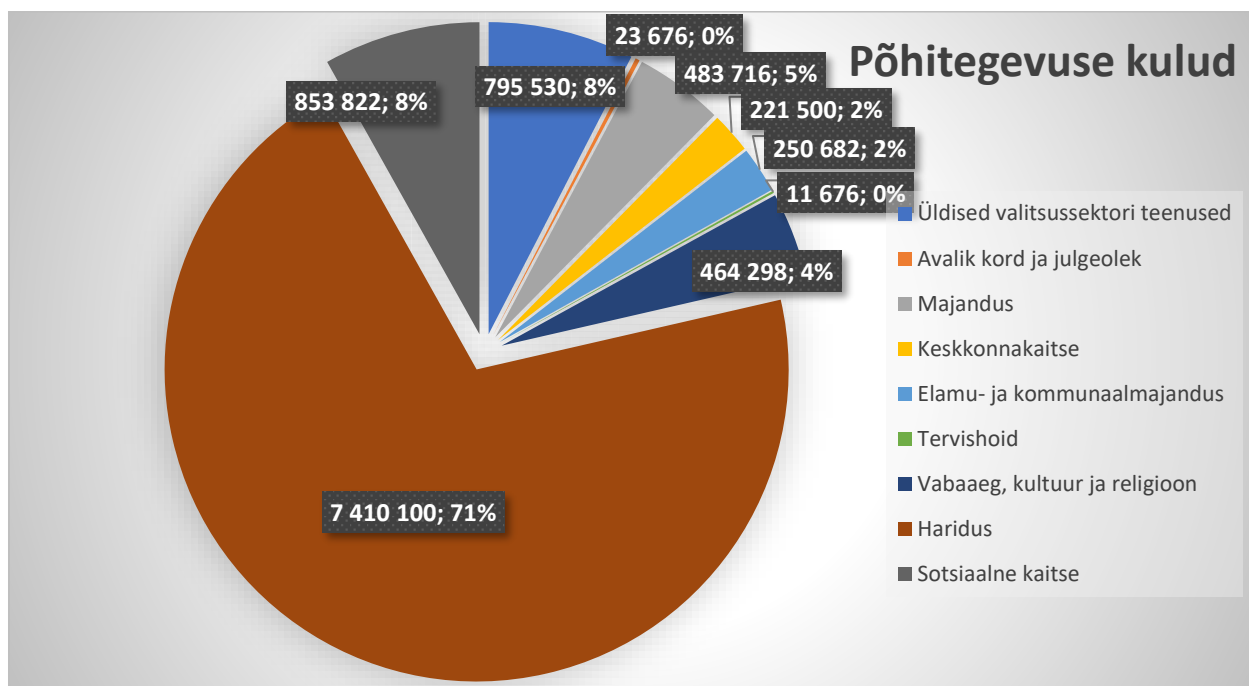
Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks.

Likviidsete varade jääk on eelarvestrateegias eeldatava täitmise järgi 586 144 eurot seisuga 31.12.2021, millest **361 991 eurot** on suunatud 2022. aasta investeerimiskulude katteks.

Likviidsete varade jääk seisuga 31.12.2021.a. on 1 413 277 eurot ja eelarve projekti II lugemisega on suunatud likviidseid vahendeid majanduskulude katteks 695 462 eurot.

PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONNITI JA TEGEVUSALADE KAUPA

Valdkond	2020. täitmine		2021. eelarve		2022. eelarve	
	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal	Summa	Osakaal
Üldised valitsussektori teenused	698 858	6,91%	804 462	7,34%	795 530	7,57%
Avalik kord ja julgeolek	23 344	0,23%	24 580	0,22%	23 676	0,23%
Majandus	547 689	5,42%	511 137	4,66%	483 716	4,60%
Keskkonnakaitse	154 851	1,53%	452 600	4,13%	221 500	2,11%
Elamu- ja kommunaalmajandus	245 642	2,43%	244 840	2,23%	250 682	2,38%
Tervishoid	24 775	0,25%	10 500	0,10%	11 676	0,11%
Vabaaeg, kultuur ja religioon	459 619	4,55%	483 971	4,42%	464 298	4,42%
Haridus	7 074 039	69,99%	7 496 356	68,39%	7 410 100	70,47%
Sotsiaalne kaitse	878 607	8,69%	933 126	8,51%	853 822	8,12%
Põhitegevuse kulud kokku	10 107 424		10 961 572		10 515 000	

Eelarve projekti II lugemisel valdkondade kulud

Valdkond	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
	Summa	Summa	Summa	Summa
Üldised valitsussektori teenused	732 156	795 530	60 496	856 026

Avalik kord ja julgeolek	21 567	23 676	1 000	24 676
Majandus	458 047	483 716	51 507	535 223
Keskkonnakaitse	569 886	221 500	112 940	334 440
Elamu- ja kommunaalmajandus	258 280	250 682	22 500	273 182
Tervishoid	9 978	11 676	2 000	13 676
Vabaaeg, kultuur ja religioon	489 426	464 298	51 115	515 413
Haridus	7 240 701	7 410 100	668 106	8 078 206
Sotsiaalne kaitse	812 170	853 822	44 971	898 793
Põhitegevuse kulud kokku	10 592 211	10 515 000	1 014 635	11 529 635

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

Üldiste valitsemissektori teenuste põhitegevuse kulud on **795 530 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

01	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Vallavolikogu	66 848	80 000	80 000
Vallavalitsus	425 745	428 150	439 330
Reservfond	0	54 936	75 000
Muud üldised teenused	174 262	198 876	177 700
Muud valitsussektori teenused	22 203	42 500	23 500
Valitsussektori võla teenindamine	9 800	0	0
Kokku	698 858	804 462	795 530

Üldiste valitsemissektori teenuste põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud 60 496 eurot **eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- vallavalitsusele personalikuludeks 29 552 eurot ja majanduskuludeks 19 600 eurot (elektri-, administreerimis- ja remondikuludeks ning inventari rendiks),
- muud üldised teenused- IT- ja kommunikatsiooniteenistuse personalikuludeks 4 194 eurot, IT-teenistuse infoturbe areustöödeks 3 000 eurot ja kommunikatsiooniteenistusele ürituste korraldamiseks 3 150 eurot (üle toodud kultuuriürituste eelarvest),
- muud valitsussektori teenused 1 000 eurot on omavalitsuseliitude liikmemaksudeks.

01	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Vallavolikogu	64 479	80 000	0	80 000
Vallavalitsus	440 373	439 330	49 152	488 482
Reservfond	0	75 000	0	75 000
Muud üldised teenused	185 091	177 700	10 344	188 044

Muud valitsussektori teenused	42 213	23 500	1 000	24 500
Kokku	732 156	795 530	60 496	856 026

01111 Vallavolikogu - hüvitised vallavolikogu ja komisjoni liikmetele ning volikogu administreerimiskulud.

01112 Valla- ja linnavalitsused

- Vallavalitsuse tööjõukulud ja administreerimiskulud ning vallamaja majanduskulud
- Rahandusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud

01114 Valla reservfond

01330 Muud üldised teenused

- IT- teenistuse tööjõu- ja infotehnoloogiakulud
- Kommunikatsiooniteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud
- MTÜ Arenduskoda liikmemaks

01600 Muud üldised valitsussektoriteenused

- valimised – valla valimiskomisjoni kulud
- omavalitsusliitude liikmemaksud

01700 Valitsussektori võla teenindamine – Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse kapitalirendi käibemaks ja lepingu lõpetamise kulud.

03 AVALIK KORD JA JULGEOLEK

Avaliku korra ja julgeoleku valdkonna põhitegevuse kulud on **23 676** eurot ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

03	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Politsei	843	3 500	3 676
Päästeteenused	22 501	21 080	20 000
Kokku	23 344	24 580	23 676

Avaliku korra ja julgeoleku valdkonna põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud **1 000** eurot vabatahtlike päästeorganisatsioonide toetusteks.

03	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Politsei	1 543	3 676	0	3 676
Päästeteenused	20 024	20 000	1 000	21 000
Kokku	21 567	23 676	1 000	24 676

03100 Politsei - 0,25 koristaja töötasu ja ruumide majandamiskulud.

03200 Päästeteenused - toetused vabatahtlike päästeorganisatsioonidele.

04 MAJANDUS

Majanduse valdkonna põhitegevuse kulud on **483 716 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

04	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Põllumajandus	64 089	69 137	58 505
Maanteetransport	310 479	234 500	234 500
Salmistu sadam	130	0	1 000
Turism	7 876	15 000	19 000
Üldmajanduslikud arendusprojektid	5 208	28 000	0
Muu majandus	159 907	164 500	170 711
Kokku	547 689	511 137	483 716

Majanduse valdkonna põhitegevuse kulusid on eelarve projekti II lugemisega lisatud **51 507 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- põllumajandus- maakorraldusteenistuse personalikuludeks 2 770 eurot,
- maanteetransport – valla transporditeenusteks 2 000 eurot,
- Salmistu sadam- hoonestusõiguse konkursi läbiviimiseks 1 000 eurot,
- üldmajanduslikud arendusprojektid- arengukavadeks 20 500 eurot, pooleliolevateks detailplaneeringuteks ja mõõdistusöödeks 16 347 eurot,
- muu majandus- ehitus- ja keskkonnateenistuse personalikuludeks 8 890 eurot.

04	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Põllumajandus	56 459	58 505	2 770	61 275
Maanteetransport	213 846	234 500	2 000	236 500
Salmistu sadam	1 723	1 000	1 000	2 000
Turism	13 480	19 000	0	19 000
Üldmajanduslikud arendusprojektid	11 668	0	36 847	36 847
Muu majandus	160 871	170 711	8 890	179 601
Kokku	458 047	483 716	51 507	535 223

Põllumajandus – maakorraldusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

04510 Maanteetransport

- valla teede ja tänavate korrashoid
- ühistransport

04520 Salmistu Sadam - valvekulud

04730 Turism - kulud valla turismiobjektide korrashoiuks ja rattaringide korraldamiseks Kõrvemaal ja Lahemaal.

04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid – hangete korralduskulud.

04900 Muu majandus - ehitus- ja keskkonnateenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

05 KESKKONNAKAITSE

Keskkonnakaitse valdkonna põhitegevuse kulud on **221 500 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

05	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Jäätmekäitlus	40 635	42 600	36 500
Avalike alade puhastus	103 907	400 000	175 000
Haljastus	10 309	10 000	10 000
Kokku	154 851	452 600	221 500

Keskkonnakaitse valdkonna põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud **112 940 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- jäätmekäitlus- Loksa jäätmejaama toetusele lisatud 1 940 eurot ja jäätmekava koostamiseks 6 000 eurot,
- avalike alade korrashoiuteenusteks 100 000 eurot,
- haljastus- Kiiu mõisapargi, Kuusalu- ja Kolga alevike korrashoiuteenusteks 5 000 eurot.

	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
05				
Jäätmekäitlus	36 562	36 500	7 940	44 440
Avalike alade puhastus	523 074	175 000	100 000	275 000
Haljastus	10 250	10 000	5 000	15 000
Kokku	569 886	221 500	112 940	334 440

05100 Jäätmekäitlus - jäätmete kogumise ja vedamise kulud valla üldkasutatavatest prügikastidest, pakendikonteinerite tühjendamine ning ohtlike jäätmete kogumise ja käitlemise kulud.

05101 Avalike alade puhastus - aastaringne teede ja tänavate puhastus, talvine teede ja tänavate puhastus, lumetõrje, libedustõrje, lume äravedu ning teemaal asuva haljastuse hooldus (sh niitmine) koos olmeprügi koristamisega.

05400 Haljastus -valla asulate haljastustööd ja lilled.

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Elamu- ja kommunaalmajanduse põhitegevuse kulud on **250 682 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

06	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Elamumajandus	5 844	5 000	5 000
Veevarustus	0	18 540	1 000
Tänavavalgustus	77 279	60 000	72 500
Muud kommunaaltegevused	162 519	161 300	172 182
Kokku	245 642	244 840	250 682

Elamu- ja kommunaalmajanduse põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud **22 500 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- veevarustus- Leegiranna heitvee puhastamiseks 4 500 eurot,
- tänavavalgustusele elektrikuludeks 15 000 eurot,
- muud kommunaaltegevused- külaliikumise toetusteks 2 000 eurot ja majandusteenistuse inventari korrashoiuks 1 000 eurot.

06	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Elamumajandus	1 767	5 000	0	5 000
Veevarustus	37 209	1 000	4 500	5 500
Tänavavalgustus	76 069	72 500	15 000	87 500
Muud kommunaaltegevused	143 235	172 182	3 000	175 182
Kokku	258 280	250 682	22 500	273 182

06100 Elamumajandus - Korterite Kuusalus Kuusalu tee 37-8, Kolgas Mõisa allée 65-3 ja Kuusalu Keskkooli Kooliõue 1 remondifond ja kindlustusmaksed. Kommunaalmaksete osa tasuvad üürnikud.

06300 Veevarustus – veevedu

06400 Tänavavalgustus - tänavavalgustuse remondi- ja hoolduskulud ning elekter.

06605 Muud kommunaaltegevused

- külaliikumine – külade raha ja kogukonnaprojektide toetus
- Kuusalu kalmistu, Leesi kalmistu ja Lokska kalmistu hoolduskulude toetus
- lemmikloomadega seotud kulud
- Majandusteenistuse tööjõu- ja majandamiskulud.

07 TERVISHOID

Tervishoiu valdkonna põhitegevuse kulud on **11 676 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

07	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Üldmeditsiiniteenused	24 775	10 500	11 676

Tervishoiu valdkonna põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud **2 000 eurot** Kuusalu Tervisekeskuse elektri- ja küttekulude katmiseks.

	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
07				
Üldmeditsiiniteenused	9 978	11 676	2 000	13 676

07210 Üldmeditsiiniteenused - Kuusalu Tervisekeskuse 0,25 koormusega koristaja tööjõukulud ja ruumide majandamiskulud.

08 VABAAEG, KULTUUR, RELIGIOON

Vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonna põhitegevuse kulud on **464 298 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

08	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Sporditegevus	76 337	81 228	71 000
Puhkepargid	7 021	5 000	5 000
Vabaaja- ja spordiüritused	46 200	40 000	50 000
Raamatukogud	140 270	143 296	140 814
Rahvakultuur	86 558	89 947	84 094
Muuseumid	52 860	57 600	59 838
Kirjastamisteenused	26 148	26 200	26 200
Religioon- ja ühiskonnateenused	8 435	16 500	8 500
Muu vabaaeg, kultuur ja religioon	15 790	24 200	18 852
Kokku	459 619	483 971	464 298

Vabaaja, kultuuri ja religiooni valdkonna põhitegevuse kuludeks on eelarve projekti II lugemisega lisatud **51 115 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- Vabaaja- ja spordiüritused- toetus summas -3 150 eurot on üle viidud kommunikatsiooniteenistuse eelarvesse ürituste korraldamiseks;
- raamatukogud- Valla keskraamatukogu personalikuludeks 10 965 eurot, majanduskuludeks 6 000 eurot (kütte, remondi- ja inventari kuludeks);
- rahvakultuur- rahvamajade elektrikuludeks 14 600 eurot, Kolgaküla Rahvamajale inventari soetuseks 1 300 eurot ja Viinistu Rahvamaja valveteenusteks 3 500 eurot. Halduskuludeks on lisatud 12 400 eurot (Viinistu 2 700, Pärisepa 2 000, Kõnnu 3 200 ja Kolga Seltsimaja 4 500 eur);

- muuseumid- Kolga Muuseumile personalikuludeks 5 000 eurot ja elektrikuludeks 500 eurot.

08	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Sporditegevus	81 264	71 000	0	71 000
Puhkepargid	6 633	5 000	0	5 000
Vabaaja- ja spordiüritused	37 511	50 000	-3 150	46 850
Raamatukogud	147 650	140 814	16 965	157 779
Rahvakultuur	89 983	84 094	31 800	115 894
Muuseumid	59 819	59 838	5 500	65 338
Kirjastamisteenused	26 148	26 200	0	26 200
Religioon- ja ühiskonnateenused	16 413	8 500	0	8 500
Muu vabaaeg, kultuur ja religioon	24 005	18 852	0	18 852
Kokku	489 426	464 298	51 115	515 413

08102 Sporditegevus

- Kuusalu Keskkooli Spordikeskuse kasutamise soodustused – rendikulude kompenseerimine
- sporditreeningrühmade tegevuskulude toetus
- andekate sportlaste toetamine.

08103 Puhkepargid

- valla mänguväljakute, palliplatside ja liuväljade korrashoiukulud.

08109 Vabaaja ja spordiüritused

- spordiüritused
- kultuuriüritused
- kultuuriseltside toetamine.

08201 Raamatukogud

- Valla Keskraamatukogu (koos filiaalidega) tööõukulud ja majandamiskulud.

08202 Rahvakultuur

Halduskulud lepingu alusel:

- Kuusalu Rahvamaja
- Kolgaküla Rahvamaja

Ruumide majandamiskulud:

- Joaveski Rahvamaja
- Vihasoo Rahvamaja
- Viinistu Rahvamaja
- Leesi Rahvamaja

- Pärисpea Seltsimaja
- Kolga Rahva Maja
- Kudasoo Külamaja
- Kõnnu Külamaja.

08203 Muuseumid - Kolga muuseumi tööjõukulud ja majandamiskulud.

08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused - toetus ajalehe Sõnumitooja väljaandmise finantseerimiseks.

08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused - toetused kommunaalkulude katteks valla kogudustele.

08600 Muu vabaaeg, kultuur ja religioon

- valla kultuuri-, spordi- ja hariduspreemia
- fotokonkursi preemiad
- aukodaniku toetused
- valla poolt korraldatavad üritused (sh beebipidu, õpetajate päev)
- valla Kroonikafilm.

09 HARIDUS

Hariduse valdkonna põhitegevuse kulud on **7 410 100 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

09	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Alusharidus	1 806 310	1 921 968	1 929 208
Põhi- ja üldkeskharidus	3 579 282	3 700 357	3 636 764
Üldkeskharidus	185 611	200 000	210 704
Noorte huviharidus ja -tegevus	654 528	734 175	693 276
Koolitransport	280 577	355 000	380 000
Koolitoit	253 024	305 779	305 733
Õömaja	97 791	0	0
Muud hariduse tugiteenused	148 176	197 000	220 500
Muu haridus (haldus)	68 740	82 077	33 915
Kokku	7 074 039	7 496 356	7 410 100

Hariduse valdkonna põhitegevuse kulusid on eelarve projekti II lugemisega suurendatud **668 105 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- alusharidus- Kuusalu Lasteaiale personalikuludeks 44 823 eurot ja majanduskuludeks 18 000 eurot (küte, elekter ja remondikulud), Kolga Lasteaiale personalikuludeks 36 126 eurot majanduskuludeks 5 500 eurot (küte, elekter ja remondikulud), Kiiu Lasteaiale personalikuludeks 36 126 eurot ja majanduskuludeks 21 560 eurot (küte, elekter, IT ja inventari seotus), Vihasoo Lasteaiale personalikuludeks 5 219 eurot ja majanduskuludeks 7 900 eurot (küte, elekter ja remondikulud) ja teistele omavalitsustele lasteaiateenuste tasumiseks 10 000 eurot;

- põhi- ja üldkeskharidus- Vihasoo Algkoolile personalikuludeks 12 536 eurot ja majanduskuludeks 12 912 eurot (küte, elekter ja huvihariduse rahajääk), Kolga Koolile personalikuludeks 36 326 eurot ja majanduskuludeks 20 700 (küte, elekter, remont, inventar ja huvihariduse rahajääk), Kuusalu Keskkoolile personalikuludeks 73 925 eurot ja majanduskuludeks 94 294 eurot (küte, elekter ja huvihariduse rahajääk), Kuusalu Keskkooli Spordikeskusele personalikuludeks 7 360 eurot ja majanduskuludeks 78 000 eurot (küte ja elekter) ja teistele omavalitsustele koolitusteenuste tasumiseks 10 000 euro;
- üldkeskharidus- Kuusalu Keskkooli Gümnaasiumi osa personalikuludeks 17 221 eurot;
- noorte huviharidus ja -tegevus- Kuusalu Kunstide Kooli personalikuludeks 20 070 eurot ja majanduskuludeks 6 720 eurot (elekter, andmeside ja huvihariduse rahajääk), Kuusalu Noortekeskuse personalikuludeks 2 812 eurot ja majanduskuludeks 29 291 eurot (küte, remont ja huvihariduse rahajääk), Noorte huvihariduse- ja tegevuse rahajääk – 9 692 eurot ja teistele omavalitsustele huvihariduse koolitusteenuste tasumiseks 10 000 eurot;
- koolitransport- õpilasliinide transpordikuludeks 10 000 eurot;
- koolitoit- Kolga Kooli personalikuludeks 2 140 eurot ja Vihasoo Lasteaed-Algkooli personalikuludeks 1 340 eurot;
- muud hariduse tugiteenused- Kuusalu Hariduse Tugikeskuse personalikuludeks 13 380 eurot;
- muu haridus- Haridusteenistuse personalikuludeks 1 754 eurot ja majanduskuludeks 31 762 (HEV projekti omaosaluse, IT ja koduõppe ning õpivihulaagrite rahajäägid).

09	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Alusharidus	1 882 194	1 929 208	185 254	2 114 462
Põhi- ja üldkeskharidus	3 666 555	3 636 764	346 053	3 982 817
Üldkeskharidus	198 556	210 704	17 221	227 925
Noorte huviharidus ja -tegevus	671 362	693 276	59 201	752 477
Koolitransport	343 112	380 000	10 000	390 000
Koolitoit	272 742	305 733	3 480	309 213
Muud hariduse tugiteenused	146 066	220 500	13 380	233 880
Muu haridus (haldus)	60 114	33 915	33 516	67 431
Kokku	7 240 701	7 410 100	668 105	8 078 205

09110 Alusharidus

- Kuusalu Lasteaed
- Kolga Lasteaed
- Kiiu Lasteaed
- Vihasoo Lasteaed
- muud lasteaiad – kohamaksud teistele omavalitsustele.

09212 Põhi- ja üldkeskharidus

- Vihasoo Algkool
- Kolga Kool
- Kuusalu Keskkool
- Kuusalu Keskkooli Spordikeskus

- muud koolid - kohamaksud teistele omavalitsustele

09213 Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud - gümnaasiumiosa õpetajate palgakulud.

09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus

- Kuusalu Kunstide Kool
- Kuusalu Noortekeskus
- muud huvialakoolid – kohamaksud teistele omavalitsustele
- noorte huviharidus ja tegevus – riigi huvihariduse toetus.

09600 Koolitransport - õpilastranspordi kulud.

09601 Koolitoit

- Kuusalu Kooli toitlustamine
- Kolga Kooli toitlustamine
- Vihasoo Lasteaed-Algkooli toitlustamine

09602 Öömaja – Kuusalu Keskkooli Õpilaskodu, tegevus lõppes aastal 2020.

09609 Muud hariduse tugiteenused - Kuusalu Hariduse Tugikeskus.

09800 Muu haridus, sh hariduse haldus - Haridusteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud.

10 SOTSIAALNE KAITSE

Sotsiaalse kaitse valdkonnas on põhitegevuse kulud **853 822 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

10	2020. täitmine	2021. eelarve	2022. eelarve
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	191 987	242 592	208 517
Eakate sotsiaalhoolekandeesutused	310 455	169 452	145 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	66 863	91 000	104 201
Laste sotsiaalhoolekandeesutused	18 920	20 993	17 002
Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	108 425	143 224	135 207
Eluasemeteenused riskirühmadele	14 525	40 000	22 000
Riskirühmade hoolekanne	8 239	13 000	13 000
Riiklik toimetulekutoetus	28 692	29 080	26 984
Muu riskirühmade kaitse	24 655	45 000	45 030
Muu sotsiaalne kaitse	105 846	138 785	136 881
Kokku	878 607	933 126	853 822

Sotsiaalse kaitse valdkonnas on põhitegevuse kulusid eelarve projekti II lugemisega suurendatud **44 971 eurot** ning see jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

- Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse- Kuusalu Hoolela MTÜ-le toetus Kuusalu Tervisekeskuses keldriruumide remondiks 5 000 eurot ning puuetega laste sotsiaalse kaitse 2022.a. riigipoolse toetuse ja rahajäägi korrigeerimise vahe -1 186 eurot;

- muu eakate sotsiaalne kaitse- koduteenuste personalikulude katteks 12 711 eurot (lisatud 0,5 ametikoht alates 01.04.22);
- laste sotsiaalhoolekandeesutused- asendus- ja järelhooldusteenusteks riigipoolne toetus 1 886 eurot;
- muu perede ja laste sotsiaalne kaitse- matusetootusteks riigipoolne toetus 11 071 eurot;
- eluasemeteenused riskirühmadele- eluasemete toetusteks lisatud 10 000 eurot projekti „Kodud tuleohutuks“ jätkamiseks ja valla sotsiaaleluasemete elektrikuludeks 1 700 eurot;
- riskirühmade hoolekanne- mittetulundussektori toetusteks 800 eurot ja Kolga Päevakeskuse elektri kuludeks 150 eurot;
- riiklik toimetulekutoetus- korrigeeritud riigi 2022.a. toimetulekutoetuse ja rahajäägi vahet – 10 395 eurot;
- muu sotsiaalne kaitse- sotsiaalteenistuse personalikuludeks 6 927 eurot ja muu sotsiaalse teenuse vaimse tervise projektiraha jääk 6 307 eurot.

10	2021. eelarve täitmine	2022. eelarve I lugemine	2022. eelarve II lugemine	2022. eelarve kokku
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	238 201	208 517	3 814	212 331
Eakate sotsiaalhoolekandeesutused	150 467	145 000	0	145 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	85 325	104 201	12 711	116 912
Laste sotsiaalhoolekandeesutused	20 680	17 002	1 886	18 888
Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	112 800	135 207	11 071	146 278
Eluasemeteenused riskirühmadele	29 151	22 000	11 700	33 700
Riskirühmade hoolekanne	10 293	13 000	950	13 950
Riiklik toimetulekutoetus	15 697	26 984	-10 395	16 589
Muu riskirühmade kaitse	24 330	45 030	0	45 030
Muu sotsiaalne kaitse	125 226	136 881	13 234	150 115
Kokku	812 170	853 822	44 971	898 793

10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

- hooldajatoetus ja sotsiaalmaks
- puuetega laste toetused
- MTÜ Kuusalu Hoolela tegevustoetus.

10200 Eakate sotsiaalhoolekandeesutused -

teised sotsiaalhoolekandeesutused (hooldekodud). Kuusalu Eakate Kodu tegevus lõppes aastal 2020.

10201 Muu eakate sotsiaalne kaitse – koduteenuste osutamise tööjõu- ja sõidukite kulud.

10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused – asendus- ja järelhooldusteenus lastekodudes.

10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

- valla toidutoetus

- lastetoetused (sh sünnitoetus, aabitsatoetus, lasterikaste perede toetus, lasteaia osalustasu toetus)
- matusetoetus.

10600 Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele – sotsiaaleluasemete majandamiskulud ja Toetatud Elamise Teenuse maja üldkommunaalkulud.

10700 Riskirühmade sotsiaalhoolekandetasutused

- Kolga Päevakeskuse kommunaalkulud
- mittetulundussektori toetused (sh pensionäride seltsingud).

10701 Riiklik toimetulekutoetus - riigi poolt eraldatud raha.

10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse - valla ühekordsed toetused (sh juubelitoetus, jõulutoetus, tervisetootus).

10900 Muu sotsiaalne kaitse:

- Sotsiaalteenistuse tööjõu- ja administreerimiskulud
- muu sotsiaalne teenus.

Koostas: Ly Korotejev-Piir